

ЕДИНИЦА НА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР

**ПРОГРАМА ЗА КОНТРОЛА НА ПОПУЛАЦИЈАТА НА
БЕЗДОМНИ КУЧИЊА НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ОПШТИНА
ДЕМИР ХИСАР**

ЗА 2024 година

Декември 2023 година
Демир Хисар

Врз основа на член 28 став 3 од Законот за заштита и благосостојба на животните („Службен весник на РМ“ бр. 149/14, 149/15 и 53/16г) а согласно член 43 точка 20 од Статутот на Општина Демир Хисар („Службен Гласник на Општина Демир Хисар“ бр. 3/02, 4/05 и 7/09г), Советот на Општина Демир Хисар на седницата одржана на ден _____.____.2024 година, донесе:

ПРОГРАМА
За контрола на популацијата на бездомни кучиња
на територијата на Општина Демир Хисар
за 2024 година

1. ВОВЕД

Со оваа програма се утврдуваат активностите за третитање на бездомните кучиња-скитници, условите, организацијата и обемот на извршувањето, како и начинот на финансирањето.

Програмата за контрола на популацијата на бездомни кучиња за 2024 година е изработена согласно член 28 од Законот за заштита и благосостојба за животните („Сл. Весник на РМ“ број 149/14, 149/15 и 53/16г), во согласност со актуелната Годишна наредба за здравствена заштита на животните како и во согласност со Планот за контрола на популацијата на бездомни кучиња на територијата на Општина Демир Хисар за периодот 2023-2026г.

За решавање на проблемот поврзан со зголеменото присуство на бездомни кучиња, односно за контрола на нивниот број, од страна на Светската здравствена организација за заштита на животните и позитивните законски прописи во Република Северна Македонија, единствено е можен хуманиот начин на третирање на овие животни.

Хуманиот третман подразбира згрижување и заштита на животните, но и заштита на безбедноста и здравјето на граѓаните во општината.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Општата цел на програмата е определување на општи мерки и активности што треба да се превземат на територијата на општината за ефикасна контрола и заштита на популацијата на бездомни кучиња, како и третман согласно прописите од областа на ветеринарното здравство и благосостојбата на животните.

3. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА

Предмет на програмата е определување на мерки и активности што треба да се превземат во 2024 година за ефикасна контрола и заштита на популацијата на бездомни кучиња.

Активностите за хумано третирање на бездомните кучиња-скитници на територијата на Општина Демир Хисар ќе опфатат:

- заловување на кучињата,
- транспорт до прифатилиште,
- прием и преглед од доктор по ветеринарна медицина,
- лабараториско испитување на заразни болести согласно прописите од областа на ветеринарното законодавство, вклучувајќи испитување од болеста лајшманиоза,
- ветеринарно медицински третман на кучињата, овариохистеректомија и орхиектомија,
- постоперативно сместување и нега,
- вакцинација и дехелментација,
- обележување со микрочип,
- спроведување на тест за социјализација,
- враќање на заловените кучиња на реонот на нивно заловување или вдомување на кучињата, при што дополнително да се обележат со ушна маркица во боја (која ќе се користи во тековната година) на која е впишана ознаката на општината и единствен растечки број, согласно актуелната Годишна наредба за здравствена заштита на животните,**
- еутаназија на кучињата согласно прописите од областа на ветеринарното здравство,
- сите податоци за активностите треба да се внесат и редовно да се ажурираат во Информативниот систем на Агенцијата за храна и ветеринарство**
- едукација и подигнување на јавната свест кај населението.

4. ОПИС НА АКТИВНОСТИ

4.1 Заловување на кучињата

Согласно законските прописи општината е надлежна да врши собирање на бездомните кучиња, односно нерегистрирани кучиња и регистрирани кучиња доколку ги затекнат на јавни површини без присуство на сопственикот и привремено да ги сместат во соодветни објекти-прифатилишта. Во овие објекти треба да се обезбеди елементарна заштита на животните од непогодни временски услови и да се обезбеди нивно ефикасно затворање.

Постапката на заловување на кучињата ќе се врши од страна на избраниот оператор со кој Општина Демир Хисар ќе склучи договор за извршување на услугите, кој треба да поседува прифатилиште со одобрение од страна на Агенцијата за храна и ветеринарство.

Заловувањето на бездомните кучиња се врши од страна на квалификувани лица на начин кој нема да предизвика непотребна болка или страдање.

4.2 Престој во прифатилиште, ветеринарно медицински третман и понатамошно постапување со третирани кучиња

Заловените кучиња се транспортираат до прифатилиште, кое е регистрирано и има одобрување од Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Македонија.

Кучињата се сместуваат во просториите за прием во кои се врши набљудување на кучињата од страна на докторот по ветеринарна медицина кој врши преглед на заловените кучиња и ги спроведува сите мерки согласно закон и тој одредува кои од нив ги исполнуваат критериумите за еутаназија.

Еутаназијата се врши:

-во согласност со важечките законски прописи и наредби;

-кога животното е заболено од заразна или паразитска болест која може да се пренесе на други животни или луѓето, животното е заболено од други болести кај кои лечењето е долго и со несигурна прогноза, тешко повредени животни, животни кои видливо страдаат или стари изнемоштени животни;

-кога кучињата претставуваат опасност кон луѓето или другите животни и

-кога кучињата поминале минимум временски период потребен за исцрпување на можноста за вдомување.

Медицински третман на здрави кучиња се врши на следниот начин:

Сите клинички здрави животни се транспортираат до Ветеринарно друштво кое е одобрено од Агенцијата за храна и ветеринарство за ветеринарно медицински третман на бездомните кучиња од прифатилиштето за што треба да се поседува валиден склучен договор, односно во посебен дел за оперативно и болничко лекување во прифатилиштето доколку го поседува. Сите животни кои по мислење на ветеринарен доктор ги исполнуваат критериумите за операција се оперираат-стерилизираат. По завршената операција и пост оперативно опоравување животните се враќаат назад во прифатилиштето, односно во делот за престој во прифатилиштето каде се врши нивно редовно хранење и постојан надзор од страна на обучени лица.

Прифатилиштето се одржува согласно санитарно-хигиенските прописи: боксовите во прифатилиштето редовно се чистат, се врши дезинфекција и дезинсекција, а по потреба и соодветна дератизација на целиот простор. Изведувачот на програмата е должен да склучи договор со овластен оператор за нештетно отстранување на лешеве и нус производи од животинско потекло, во специјално изградена гробна јама на соодветна комунална депонија, а исто така ќе ги собира и транспортира фекалиите/отпадот од прифатилиштето.

Непосредно при напуштање на прифатилиштето кучињата се вакцинираат против болеста беснило и се третираат со средство против ендопаразити и ектопаразити. Третираните кучиња и обележани со микрочип се враќаат во реонот на заловување или се вдомуваат, **при што дополнително да се обележат со ушна маркица во боја (која ќе се користи во тековната година) на која е впишана ознаката на општината и единствен растечки број, согласно актуелната Годишна наредба за здравствена заштита на животните, а сите податоци треба да се внесат и редовно да се ажурираат во Информативниот систем на Агенцијата за храна и ветеринарство.** Приоритет ќе се дава на вдомување на животните.

Кучињата скитници кај кои лабораториски (од акредитирана лабораторија) ќе биде потврдена болеста Лајшманиоза ќе се третираат согласно важечката Годишна наредба за здравствена заштита на животните-дел 6. ДРУГИ ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТСКИ БОЛЕСТИ КАЈ ЖИВОТНИТЕ, 6.3. ЛАЈШМАНИОЗА.

Спроведување на тест за социјализација- се врши согласно важечкиот Правилник за начинот на споведување на тест за социјализација на куче. После спроведениот тест за социјализација, кучињата кои ќе бидат прогласени за опасни не се враќаат на местата каде се заловени и понатамошно се третираат согласно важечки Правилник односно се остава можност истите да бидат вдомени во рок од 30 дена. Доколку не бидат вдомени истите се еутанизираат во постапка согласно важечкиот Правилник.

4.2 Едукација и подигнување на јавната свест кај населението

Подигнувањето на јавната свест е клучна за справување и хуман третман на кучињата скитници. Изведувачот на програмата е должен да обезбеди комуникација со граѓани преку разни форми на комуникација, да спроведува едукативни и промотивни активности за подигнување на јавната свест за постапување со бездомни кучиња, да организира акции и настани за вдомување на кучиња. За реализација на предвидените активности во програмата ќе се остварува соработка со невладини организации и здруженија кои се занимаваат со заштита на кучињата скитници.

5. ОБЕМ НА АКТИВНОСТИ

Согласно расположивите финансиски средства во Буџетот на Општина Демир Хисар за 2024 година, оваа година се предвидува да се третираат околу 60 кучиња на територијата на општината.

Според проценки од увидот на терен и редовните контакти со активисти од здруженијата за заштита на бездомните кучиња, бројот на кучиња скитници е значително поголем и ги надминува финансиските можности на општината според Буџетот за 2024г. Според Планот за контрола на популацијата на бездомни кучиња на територијата на Општина Демир Хисар проценето е дека егзистираат околу 200 до 300 бездомни кучиња кои треба да се третираат во период од четири години (2023-2026г). Се предвидува интензитетот на заловување и капацитетот на сместување во прифатилиште да ги исполнува условите за сместување на 10 бездомни кучиња/месечно.

6. БУЏЕТ И ФИНАНСИРАЊЕ

Активностите утврдени во табелата подолу ќе се финансираат од Буџетот на Општина Демир Хисар за 2024 година, со средства од Програмата за други комунални услуги. Општина Демир Хисар ќе изврши трансфер на средства на изведувачот на програмата, врз основа на доставени фактури за извршените активности потврдени од службеното лице со задолжение од Градоначалникот на општината.

Програма за контрола на популација на бездомни кучиња за 2024 година

Реден број	Активност	Финансирање	Сума/денари
Заловување, транспорт, идентификација и евиденција			
1.	Заловување на бездомни кучиња	Општина Демир Хисар	20.000,00
2.	Идентификација и евиденција	Општина Демир Хисар	18.000,00
3.	Транспорт до прифатилиште	Општина Демир Хисар	8.000,00
4.	Карантински престој (набљуд. и преглед од ветеринар)	Општина Демир Хисар	16.000,00
5.	Престој во прифатилиште	Општина Демир Хисар	50.000,00
Медицински третман на кучињата			
6.	Лабораториско испитување и вакцинација	Општина Демир Хисар	52.000,00
7.	Овариохистеректомија и орхиектомија (стерилизација и кастрација)	Општина Демир Хисар	80.000,00
8.	Постоперативно сместување и нега	Општина Демир Хисар	22.000,00
9.	Еутаназија	Општина Демир Хисар	10.000,00
10.	Закопување на мртви кучиња	Општина Демир Хисар	10.000,00
11.	Транспорт	Општина Демир Хисар	8.000,00
12.	Тест за социјализација на опасни бездомни кучиња	Општина Демир Хисар	60.000,00
13.	Обележување со ушна маркица во боја, на која е впишана ознака на општината и единствен растечки број	Општина Демир Хисар	20.000,00
14.	Внесување на сите податоци во ИСАХВ и редовно ажурирање	Општина Демир Хисар	10.000,00
Подигнување на јавната свест			
13.	Организирање на јавни настани и манифестации за одглед. и вдомување на кучиња	Општина Демир Хисар	10.000,00
14.	Непредвидени трошоци	Општина Демир Хисар	6.000,00
Вкупно			400.000,00

7. ИЗВЕДУВАЧ НА ПРОГРАМАТА

Годишната програма ќе ја реализира субјект кој општината ќе го избере на јавен повик и кој ги исполнува условите за изведување на активностите согласно закон.

Доколку на јавниот повик не се јави изведувач на програмата, општината Демир Хисар се задолжува во рок од 15 дена, договорно да ангажира двајца лиценцирани заловувачи, како и фирма која ќе изврши транспорт на заловените кучиња до институција во која треба да се изврши третирање на заловените кучиња-скитници.

8. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Програмата за контрола на популација на бездомни кучиња на територијата на Општина Демир Хисар за 2024 година, ќе се применува по одобрување на истата од Агенцијата за храна и ветеринарство на РСМ, и донесување од страна на Советот на општината.

Надзор над извршувањето на Програмата врши Одделението за инспекциски надзор во Општина Демир Хисар. За спроведените активности на терен, изведувачот е должен да изготвува квартални извештаи кои ќе бидат доставени до Градоначалникот и годишен извештај кој ќе биде доставен за усвојување од Советот на општината.

Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Демир Хисар“.

Број 17 – 88/8
24 . 01. 2024г
Демир Хисар

Претседател
на Совет на Општина Демир Хисар
Љупчо Најдовски